

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2017-1413

Doknr.
459396

Dato
28-03-2017

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har d. 2. marts 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 286 (alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Torsten Gejl (ALT).

Spørgsmål nr. 286:

Vil ministeren redegøre for, hvilke støtte- og hjælpemuligheder en handicappet person over 18 år har, hvis personen selv eller dennes værge af helbredsmæssige årsager nægter, at den pågældende flyttes til et botilbud? Vil ministeren desuden redegøre for, om der er givet tilladelse til frikommuneforsøg, som muliggør en de-facto tvangsflytning af en handicappet borger, uden at der er foretaget en relevant individuel og konkret vurdering af, om opgaven kan løses i borgerens hjem, evt. ved at nærtstående personer varetager de praktiske og plejemæssige opgaver?

Svar:

Indledningsvist kan jeg generelt oplyse, at der er en række kriterier, der skal være opfyldt, før kommunen kan flytte en borger uden samtykke. Det fremgår således af servicelovens § 129, stk. 1, at kommunalbestyrelsen kan indstille til statsforvaltningen at træffe afgørelse om, at en person, der modsætter sig flytning eller mangler evnen til at give informeret samtykke hertil, skal optages i et bestemt botilbud, når det er absolut påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og hjælpen ikke kan gennemføres i personens hidtidige bolig. Det er derudover en betingelse, at den pågældende ikke kan overskue konsekvenserne af sine handlinger, og den pågældende udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade, og at det er uforsvarligt ikke at sørge for flytning.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at servicelovens § 131 indeholder procedureregler for behandling af sager om optagelse af en borger i et særligt botilbud efter § 129. Kravene til kommunalbestyrelsens indstilling til statsforvaltningen findes i § 131, stk. 2. Kommunalbestyrelsens indstilling skal indeholde en redegørelse for grundlaget for, at betingelserne i § 129 anses for opfyldt og den nødvendige faglige dokumentation for den nedsatte funktionsevne. Derudover skal den indeholde en redegørelse for den hjælp og pleje efter kapitel 16, der har været iværksat eller har været tilbudt den pågældende eller familien. Endelig skal indstillingen indeholde en redegørelse for indretning af den nye bolig og den personlige hjælp, pleje og støtte m.v., som derefter vil kunne stilles til rådighed, samt personens egne samt de pårørendes og den eventuelle værges bemærkninger til flytningen.

Som svar på spørgsmålet om hvilke støtte- og hjælpemuligheder en handicappet person over 18 år har, hvis personen selv eller dennes værge af helbredsmæssige

årsager nægter, at den pågældende flyttes til et botilbud, kan det oplyses, at der både i kriterierne for at flytte en borger uden samtykke såvel som i procedurereglerne ligger, at kommunen skal have vurderet den pågældendes og familiens behov for hjælp og pleje efter kapitel 16 i serviceloven. Kommunen kan således ikke flytte en borger uden samtykke, hvis den pågældende kan få den nødvendige hjælp i personens hidtidige bolig.

Det fremgår således af kapitel 16, at kommunen skal tilbyde personlig hjælp og pleje, hjælpe eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet og madservice. Derudover kan kommunen tilbyde et kortere og tidsafgrænset rehabiliteringsforløb til den pågældende samt afløsning og aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Kommunen kan også tilbyde midlertidigt ophold til personer, der i en periode har et særligt behov for omsorg og pleje. Dertil kommer, at kommunen skal tilbyde hjælp, omsorg og støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af en nedsat fysisk og psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Endelig skal kommunalbestyrelsen tilbyde genoptræning til afhjælpning af fysiske funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse, samt hjælp til at vedligeholde fysiske og psykiske færdigheder til personer, som på grund af en nedsat fysisk og psykisk funktionsevne eller særlige problemer har behov herfor.

Der er i øjeblikket et lovforslag om frikommuner i høring, hvor det bl.a. forslås at give børne- og socialministeren mulighed for at godkende forsøg med optagelse i botilbud uden samtykke. Med forsøget kan kommunalbestyrelsen i de pågældende kommuner træffe afgørelse om, at personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, optages i et bestemt botilbud, hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af den værge, som statsforvaltningen har beskikket. Det er en forudsætning, at ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, samt det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Det er vigtigt at understrege, at værgen udtrykkeligt skal tage stilling til, om værgen er enig i kommunalbestyrelsens indstilling om flytning uden samtykke. Hvis værgen er enig i indstillingen fra kommunalbestyrelsen om flytning uden samtykke, kan kommunalbestyrelsen selv træffe afgørelse i sagen, og statsforvaltningen skal ikke inddrages. Hvis værgen ikke kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling om flytning efter servicelovens § 129, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen indstille til statsforvaltningen at træffe afgørelse efter servicelovens § 129, stk. 1.

Det er understreget i lovforslaget, at frikommunerne må være særligt opmærksomme på at sikre borgernes retssikkerhed. Såfremt borgeren i ord eller handling modsætter sig flytningen, eller det på forhånd vurderes, at en borger vil modsætte sig en flytning, kan kommunalbestyrelsen ikke træffe afgørelse efter § 129, stk. 2, i serviceloven, og flytningen kan ikke gennemføres. I disse tilfælde skal kommunalbestyrelsen overveje, hvorvidt det bør indstilles til statsforvaltningen at træffe afgørelse om flytning efter § 129, stk. 1, i serviceloven.

Som svar på spørgsmålet er der således ikke givet tilladelse til et frikommuneforsøg, der de-facto muliggør tvangsflytning, uden at der er foretaget en konkret og individuel vurdering af, om ophold i botilbuddet med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Med venlig hilsen
Mai Mercado